

YAHŞİBEY 25

YEŞİM DEMİR ÇALIŞTAYI

GÖRÜNMEZKATMANLAR

Emre Senan Tasarım Vakfı
Yahşibey Çalıştayları

Yahşibey 25
Yeşim Demir Çalıştayı

16-23 Ağustos 2010

Katılımcılar

Burak Beceren

Fatih Çevik

Hilay Varnalı

Kaan Topaloğlu

Kerem Şeşen

Nurçe Öztürk

Serkan Avar

Zeynep Kınılı

Z. Özüm Asilkazancı

Proje Lideri

Yeşim Demir

Proje Asistanı

Aykut Genç

Copyright© ESTV

YAHŞİBEY 25

YEŞİM DEMİR ÇALIŞTAYI

GÖRÜNMEZKATMANLAR

16-24 AĞUSTOS 2010

YEŞİM DEMİR ATÖLYE ÇALIŞMASI

YAHŞİBAY TASARIM ÇALIŞMALARI
EMRE SENAN TASARIM VAKFI

GÖRÜNMEZKATMANLAR

Yeşim Demir
Yahşibey 25 Proje Lideri

Kişi ne kadar çok seyrederse o kadar az yaşar. Kendisini egemen imajlarda bulmayı ne kadar kabul ederse kendi varoluşunu o kadar az anlar. Çağımızın; kopyayı aslına, temsiliyeti gerçekliğe, dış görünüşü öze tercih ettiğine hiç şüphe yoktur.

“Dikkat azaldıkça yanılısama çoğalır ve göz önünde olanın kutsal değeri artar. Görünürlük kutsallaşır.”
Feuerbach

Tasarım süreci bir düşünce metoduna dayanır. Bize bir soru sorulduğunda birçok şeyde olduğu gibi şematik ilerler bir başka deyişle katmanlı olarak sorulan soruyu ayrıştırır, yanıtı bu yolla ulaştırır. Bildiğimiz ve kendimizi emniyette hissettiğimiz yöntem budur. Egemen imajlar ve yaşam yöntemleri kimi zaman görüneni yakpare bir bilgi algılamamıza neden olur. Biz bu tuzağa düşer, çoğu zaman katmanları fark etmeden görünen üzerinden soruyu çözeriz. Ve bu yolla görünmeyen birçok “şey”i ıskalarız. Özel olanı görmeden geçip gideriz.

Bu workshopta cevapları bulmayı değil soruları didiklemeyi deneyimleyeceğiz. İçinde bulunduğumuz köy ve onu çevreleyen coğrafya içinde görünmez olanın çeşili kavramalar üzerinden haritasını çıkaracağız. Kimi zaman bu çıkarımlardan ürünler oluşturmayı deneyeceğiz.

Hepimiz kentlerde yaşıyoruz. Görünür olana dair edindiğimiz bilgi ve dayatmalarla ister istemez donanıyoruz. Katılımcımar bu bilgi yığını altından bugün Yahşibey’e geldi. Bu okulu köylülerin içine pek girmediği, olup biten ile bir miktar ilgilendiği bir tepegöz olarak konumlayın.

Bu projenin sonunda köyün en az 9 görünmez katmanına ulaşmanız, yekün algıdan bunları ayrıştırarak her katmanı fark etmeniz, bu yolla yaşamlarınızda görünmeyeni görmek üzerine bir farkındalık geliştirmeniz, bunu düşünmeye ve üretime geçirme güdünüzü uyandırmanız bu projenin temel amacıdır.

Bir yazı karakteri, bir harita kodlama sistemi, günlük yaşam için bir nesne... Katmanınızı sonlandırış biçiminiz size bırakılmıştır.

Hep birlikte didikleyip, deneyip göreceğiz

YAHŞİBEY TASARIM ÇALIŞMALARI
TÜM DÜNYADAN USTA TASARIMCILARIN
VE TASARIM ÖĞRENCİLERİNİN KATILIMINI
GETİREN, KAR AMACI GÜTMEDEN
ULUSLARARASI BİR PROJEDİR.

BURADA ÖĞRENCİLER HİÇBİR ÜCRET
ÖDEMEDEN USTALARIYLA BİRLİKTE
ÇALIŞIRLAR, YAŞARLAR VE
ÖĞRENİRLER.

ÖĞRENCİLERİMİZİN ÇALIŞMALARINI
İZLEMELERİ İÇİN SUNUM GÜNLERİNİN
ARALARINA İZLEME GÜNLERİ VEYA
www.yahsiworkshops.com
SİTESİNİ ZİYARET EDEBİLİRSİNİZ.

YAHŞİBEY TASARIM ÇALIŞMALARI
EMRE SENAN TASARIM VAKFI
TARAFINDAN YÜRÜTÜLMEKTEDİR.

EMRE SENAN TASARIM VAKFI VE
ÖĞRENCİLERİ YAHŞİBEY KÖYÜ
SAKİNLERİNE YÜREKTEN TEŞEKKÜR
EDERLER.

YAHSIWORKSHOPS IS AN
INTERNATIONAL
NON-PROFIT PROJECT, AIMING TO
GATHER DESIGN MASTERS AND DESIGN
STUDENTS.

HERE THE STUDENTS AND THE PROJECT
LEADERS WORK, DISCUSS AND LIVE
TOGETHER DURING THE WORKSHOP
PERIOD WITHOUT PAYING ANY FEE.

IF YOU WANT TO LEARN ABOUT THE
WORKSHOP PROCESS YOU CAN JOIN US
AT THE PRESENTATION DAYS OR VISIT
www.yahsiworkshops.com.

YAHSIWORKSHOPS ARE SPONSORED BY
EMRE SENAN DESIGN FOUNDATION.

EMRE SENAN DESIGN FOUNDATION
AND THE STUDENTS THANK TO YAHŞİBEY
VILLAGE PEOPLE.

ON GOING WORKSHOP:
YEŞİM DEMİR (GMK Adına)
TASARIM ÇALIŞMASI SÜRÜYOR

YAHŞİBEY

DESIGN
WORKSHOPS

yahsiworkshops.com

İçindekiler

- 8 *Hasat ve Ezan* / **Z. ÖZÜM ASILKAZANCI**
- 14 *“ZamanNamaz” Saati* / **BURAK BECEREN**
- 18 *Yahşibey’de Kinetik Katmanlar* / **BURAK BECEREN**
- 22 *“Kral Vezir” Oyunu* / **HİLAY VARNALI**
- 26 *Yahşi Type* / **FATİH ÇEVİK**
- 32 *Yahşi Renkler* / **NURÇE ÖZTÜRK**
- 42 *ESTV Bilgilendirme Grafikleri* / **SERKAN AVAR**
- 48 *Melez Çözümler* / **ZEYNEP KINLI**
- 52 *Engeller ve Sınırlar* / **KAAN TOPALOĞLU**
- 58 *Periyodik Dönüşüm - Ölüm / Kalım* / **KEREM ŞEŞEN**
- 60 *Gizli Milliyetçilik* / **KEREM ŞEŞEN**
- 64 *Keep Calm and Carry On* / **KEREM ŞEŞEN**

HASAT VE EZAN

Varoluş için tekrar esastır. Yaşamak için tekrar tekrar nefes alırız, kalbimiz tekrar tekrar atar, mevsimler tekrar tekrar döner. Bu periyodik döngüler, günlük yaşamdan dini uygulamalara kadar hayatımızın her yerindedir, kendisidir.

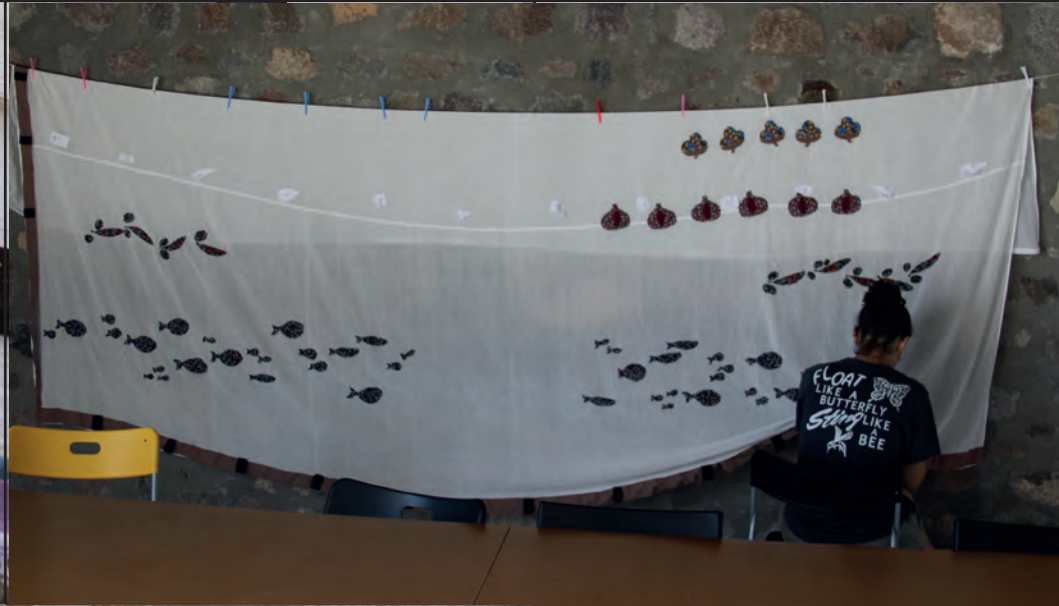
Yahşibeyde dünyevi yaşam döngüsünü temsil eden hasat ve öbür dünya döngüsünü temsil eden ezan sesi, köye hakim iki periyodik tekrardır. Hasat şehir insanlarının tam aksine, köy insanlarının yılı 4 mevsimden daha fazlasını ya da azını yaşamalarını sağlar. Bu döngü hayatta kalmanın bu dünyayı kazanmanın yoludur. Yahşibey'de en belirgin hasatlar incir, pamuk, zeytin ve balık. Ezan, günün 5 vakti inanları kulluğa davet eder. Dua etmek, öteki dünyanın kazanımı için bir fırsattır. Her davetin makamı ve süresi özeldir, bir diğerine benzemez.

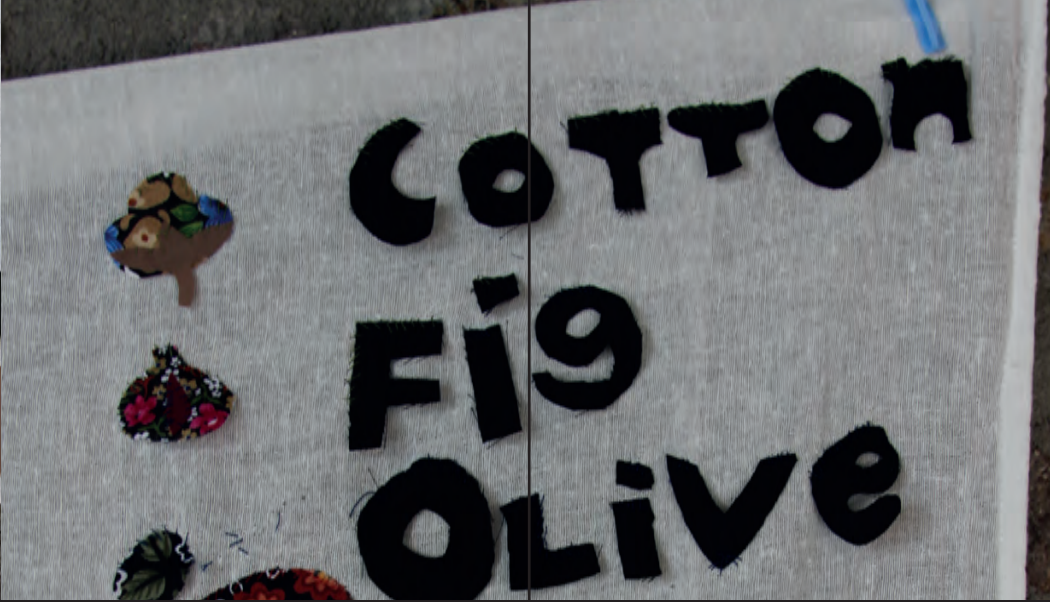
Hasat ve zamanın periyodik döngülerini, yaşamın tekrar etmesinden emin olarak huzur içinde uyuduğumuz yataklarımızın perdelerine yine dünyanın evimiz olduğunu hatırlayarak işledim. Kendimden bir iz daha bırakmak için, ekinlerden birinde saç telimi kullandım.

Handwritten notes and diagrams on a piece of paper. The main title is "EZAN İÇİN ALTERNATİFLER." (Alternatives for Azan). The text includes "Pretors." and "Zaman". There are several diagrams: a line graph with points labeled "ols", "Yotisi", "opl", "aks", "ilimeli", "ols", "YASAN"; a bar chart with labels "pınar", "konu", "SSNE"; and a timeline with months "Ar.", "Nis.", "May.", "Haz.", "Tem.", "Ağ.", "Eyl.", "Ekim.", "Kas.", "Ara.", "Oyl.", "Şubat.", "Mart.", "Nisan.", "Mayıs.", "Haziran.", "Temmuz.", "Ağustos.", "Eylül.", "Ekim.", "Kasım.", "Aralık." and "Yotisi". Other notes include "Pawle SEKİM" and "opustos - Elen".

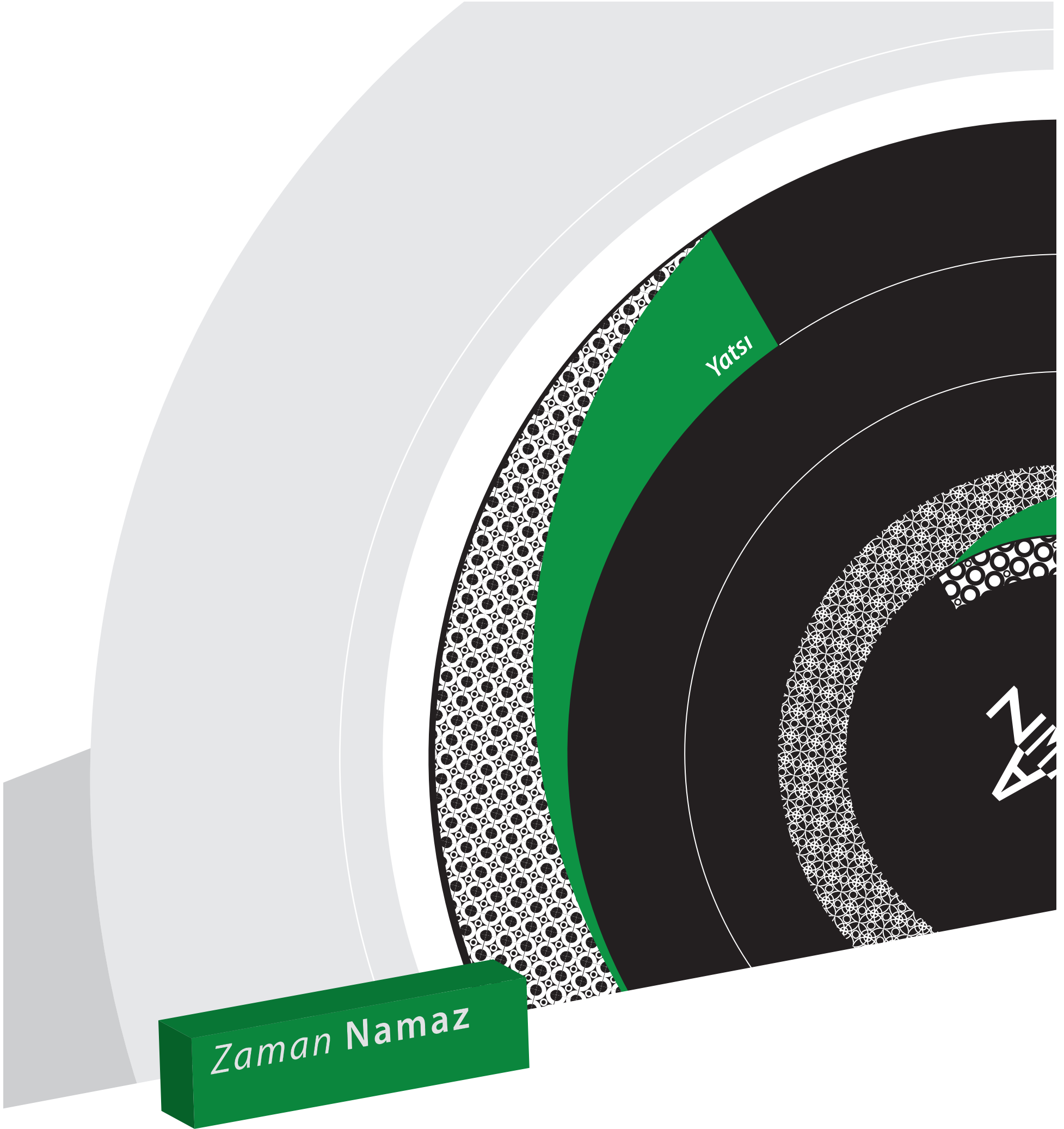
13.23
17.06
20.13
21.36

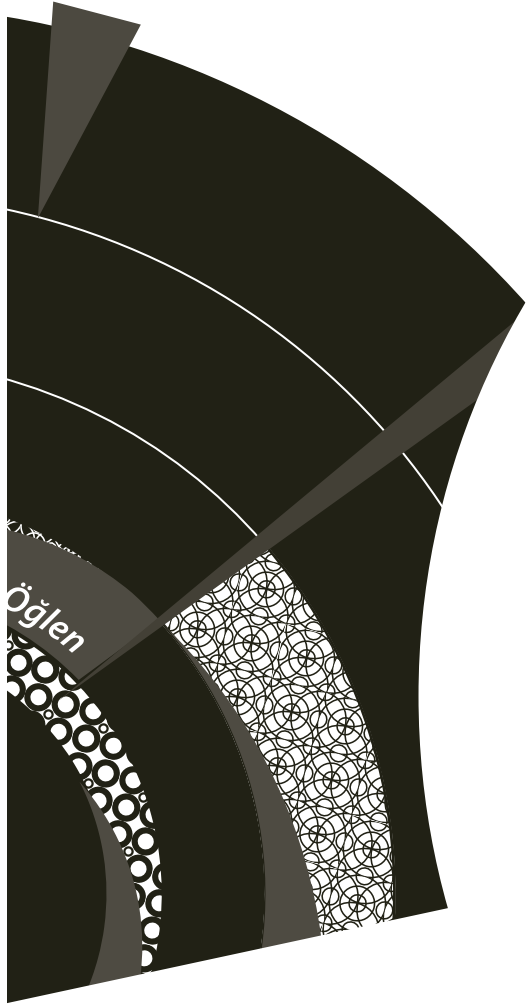

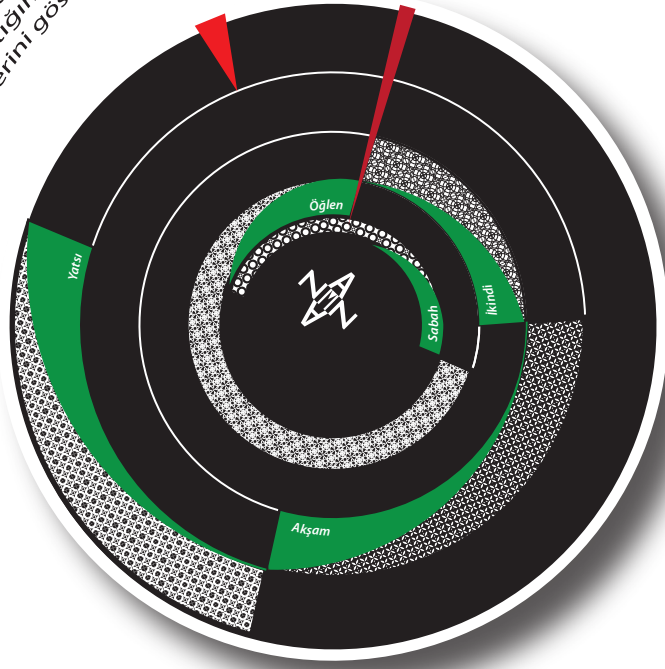

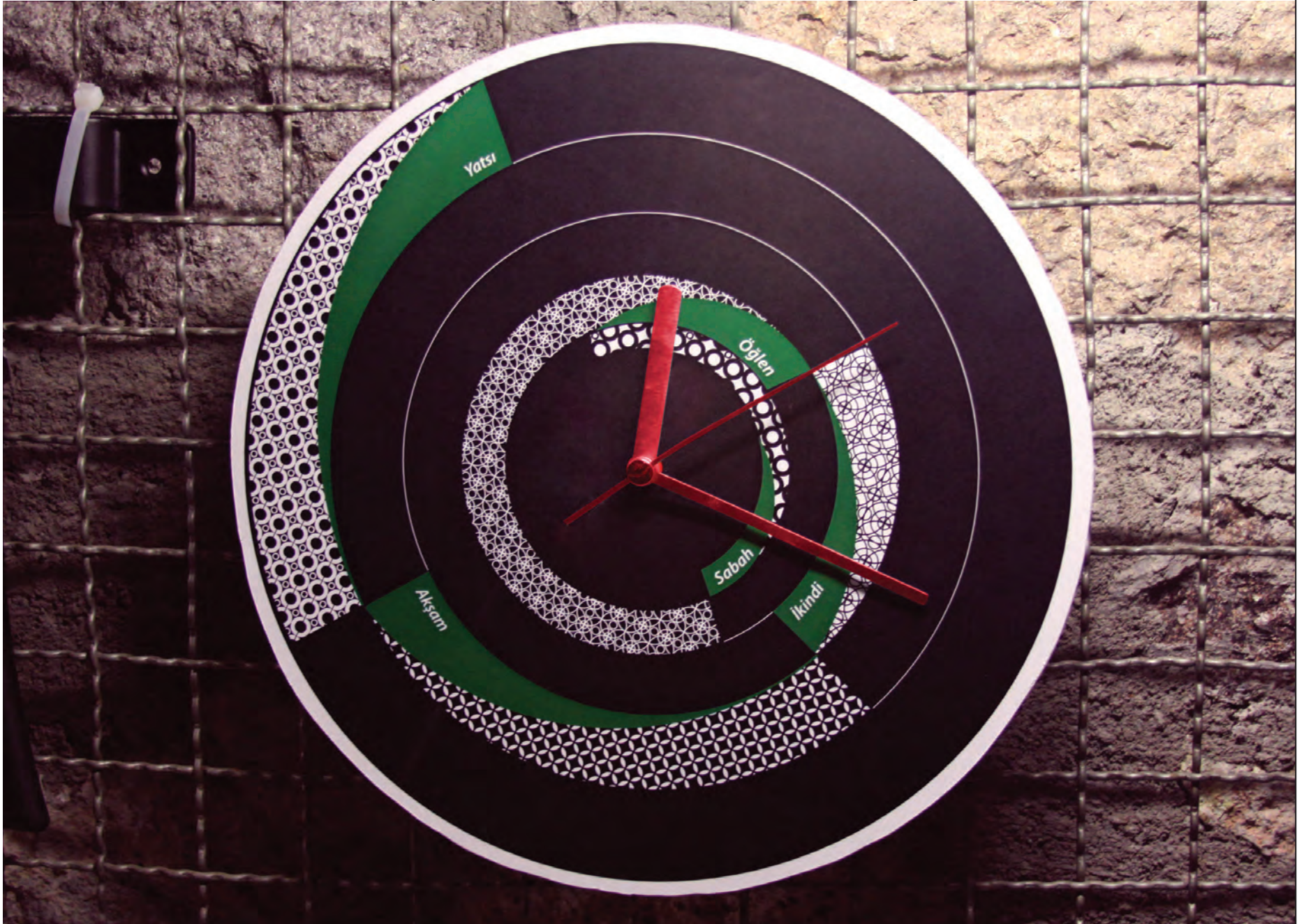

Alıştığımız zaman dilimleri bir sistemle dayanarak, 12 saatlik sıra kent yaşamında, Bunun yanı sıra kent yaşamında, ezan sesi, ifade ettiği işlevin dışına çıkarak arka planda kalan bir öğe.

Oysa Yahşibey için günlük zaman dilimlerinin en önemli belirleyicisi ezan sesi ve Yahşibey köylülerinin günlük hayatlarını bu sayede programlıyor. Bu yüzden alıştığımız saat yapısındaki sistemi koruyarak, ezan saatlerini gösteren bir Yahşibey saati tasarladım.

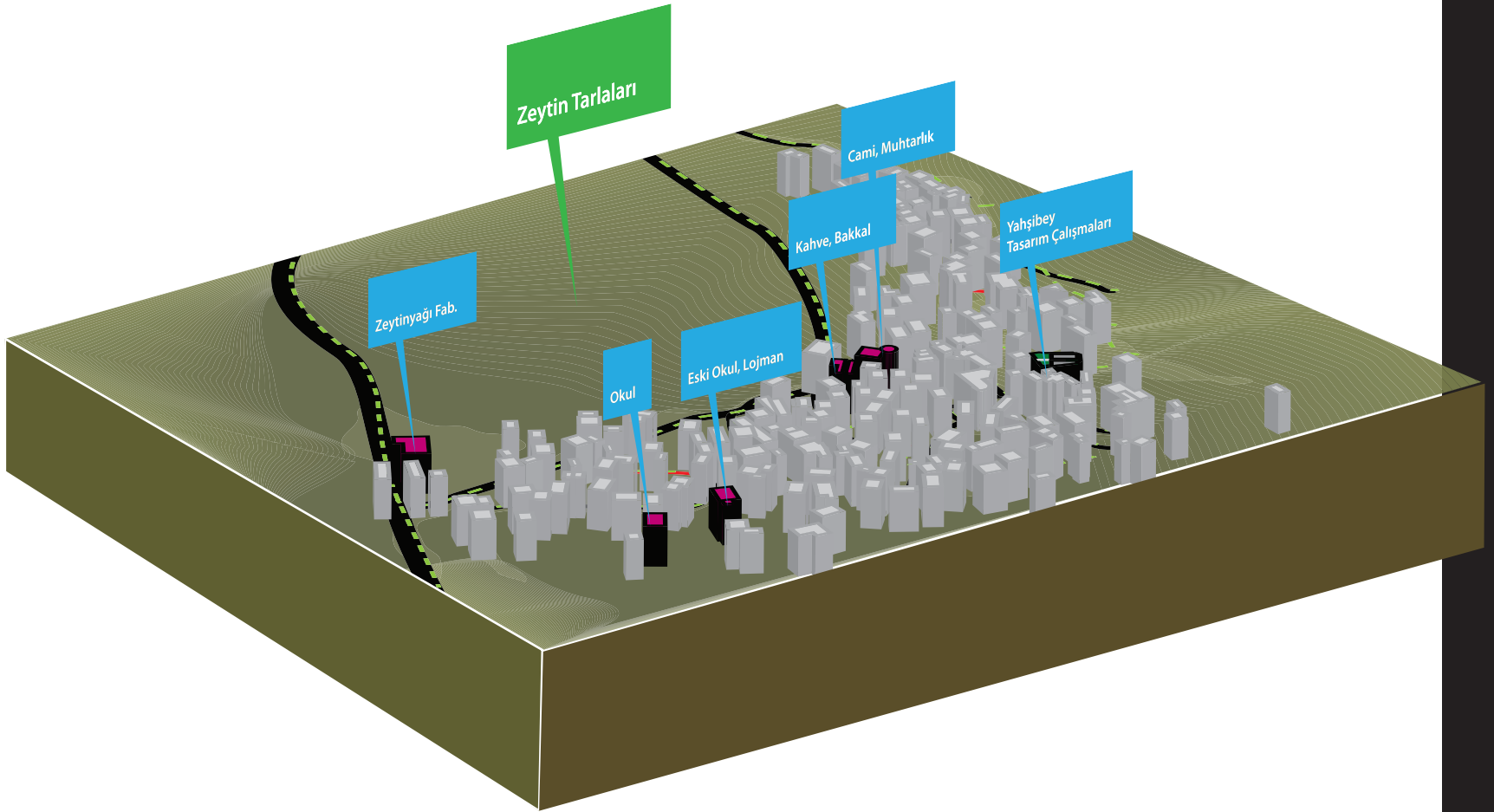

Yahşibey'de Kinetik Katmanlar

Yahşibey, içinde barındırdığı tüm nüfusu ile kendi halinde kinetik yapıya sahip bir yerleşim. Bu proje kapsamında, tüm hareketlerin tek tek haritasını çıkartarak bu haritaların üst üste çakıştığı bir deney yaptım ve yahşibey'in kinetik katmanlarının soyutlamasına ulaşmayı denedim.

Bu katmanlar arasında, yaya yolu, keçi yolu, zeytinlik, araç yolu gibi kinetik katmanlar mevcut.

Önce köyün izometrik tespitini yaparak ardından bu kinetik katmanları grafik biçimlerle soyutladım.

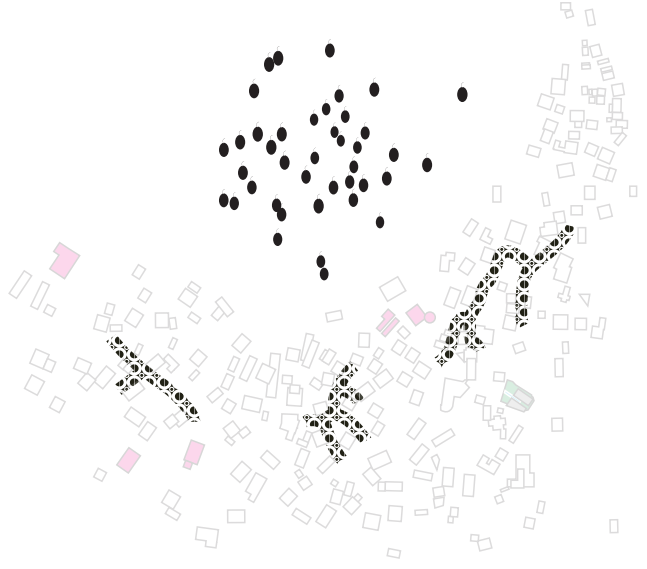

Yahşibey'de
Keçi ve İnsan Kinetikleri

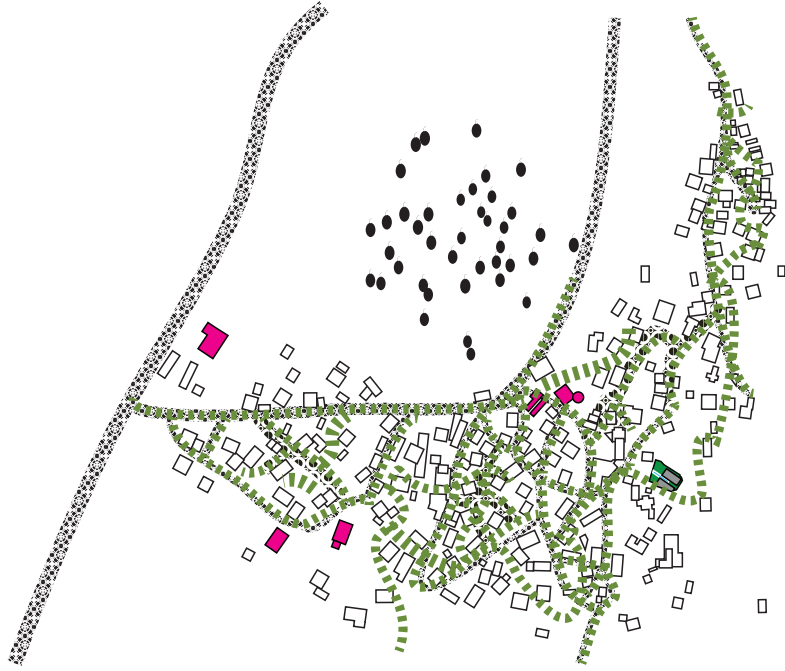

Yahşibey'de
Motorlu Taşıt Kinetikleri

Yahşibey'de
Zeytinlikler ve Motorlu
Taşıtların Giremediği Alanlar

Yahşibey'in
Çakıştırılmış Kinetikleri

Netice İtibarı ile;
Kinetiklerden Türetilmiş Soyutlama

YAHŞİBEY'İN GÖRÜNMEZ KATMANI HİYERARŞİ, “KRAL VEZİR” OYUNU.

Yahşibey'de sokakta çocukların oynadıkları “Kral Vezir” oyununda Osmanlı'daki hiyerarşik yapının bugünün çocuklarının oyunlarında hala yaşayarak günlük yaşamın bir parçası olduğunu raslantısal olarak farkettim.

[Oyunun isminin “Kral Vezir” olması, oyunun bu topraklarda anonim olarak öteden beri var olduğunun bir göstergesidir. Ancak oyunun isminin “Padişah Vezir” olmaması da oyunun Osmanlı'dan beri mi, yoksa Bizanstan beri mi geldiği sorusunu yaratıyor.]

Buradan yola çıkarak ben de aynı oyunun yapısını kullanarak Yahşibey'in günlük yaşamının gizli hiyerarşik yapılarını ortaya çıkarmaya çalıştım.

Hilay Varnalı

Bulduğum noktadan gözlemlediğim Yahşibey'in günlük yaşamının gizli hiyerarşik yapıları:

Sıralamaların oyundaki karşılıkları;

KRAL DİKİLİ BELEDİYE BAŞKANI

VEZİR YAŞİBİBEY MUHTARLIĞI

VATANDAŞ YAŞİBİBEY SAKİNLERİ

ÇÖPÇÜ ÇÖPÇÜ

şeklindedir.

ALLAH

İMAM

CEMAAT

MÜNAFİK

MALİYE
BAKANLIĞI

VERGİ DAİRESİ

BALIKÇI

BALIK

AYŞEGÜL İZER & EMRE SENAN

YEŞİM
DEMİR

KEREM

BURAK

ZEYNEP

ÖZÜM

FATİH

KAAN

AYKUT

NURÇE

HİLAY

SERKAN

GÜNÜN
YEMEK
SORUMLUSU

YAHŞİBEY KRAL VEZİR OYUNU

NASIL OYNANIR?

Oyun vatandaşın bakış açısından toplumun kabullenmiş olduğu ve kültürüne geçirdiği bir hiyerarşik düzen üzerine kurulmuştur.

Oyunun rolleri kral, vezir, vatandaş ve çöpçüdür.

Kral, cezayı belirler. Vezir cezayı uygular. Vatandaş, dokunulmazdır. Çöpçü, kralın belirlediği cezayı kendine uygular

[Oyundaki Vatandaşın dokunulmazlığı bugün hepimizin özlediği bir kavram.]

Oyun taşın veya para, gazoz kapağı gibi yassı olan, iki parmak kalınlığından daha büyük olmayacak herhangi bir objenin yumruk yapılan elin başparmağı ile havaya atılması ile başlar.

Elin dış yüzeyinde parmaklar üzerinde tutulmasıyla devam eder.

Daha sonra oyuncuların rolleri, taşı hangi iki parmak arasına sıkıştırabilmeleri ile belli olur.

Taşı baş parmak ile işaret parmağı arasına sıkıştıran **Kral**, işaret parmağı ile orta parmak arasına sıkıştıran **Vezir**, orta ile yüzük parmak arasına sıkıştıran **Vatandaş**, yüzük ile küçük parmak arasına sıkıştıran ise **Çöpçü** olur.

Parmaklar arasında tutulan taşın sabit olup olmadığını ölçmek için el 3 kere sert bir zemine vurulur.

Taş havaya atıldıktan sonra elin tersiyle tutulamazsa, parmaklar arasına alınamazsa veya elin sert yüzeye vurulmasıyla taş yere düşerse oyuncunun bileğine kralın belirlediği sayıda vezir tarafından vurulur.

Eski hiyerarşik yapıları temel alarak oynan bu oyunu, oynandığı yerin kendi içindeki yapılarını kullanarak güncelleştirip, yerelleştirmek için yeniden şemalandırıp, bir kutu oyununa dönüştürdüm.

Yeşil kutu:
"Allah İmam" oyunu.
Oyunun rolleri Allah, İmam, Cemaat ve Münafık'tır.

Mavi kutu:
"Belediye Başkanı Muhtar" oyunu.
Oyunun rolleri Dikili Belediye Başkanı, Yahşibey Muhtar, Yahşibey Sakinleri ve Çöpçü'dür.

Kırmızı kutu:
"Maliye Bakanı, Vergi Tahsildarı" oyunu.
Oyunun rolleri Maliye Bakanı, Vergi Tahsildarı, Balıkçı, Balık'tır.

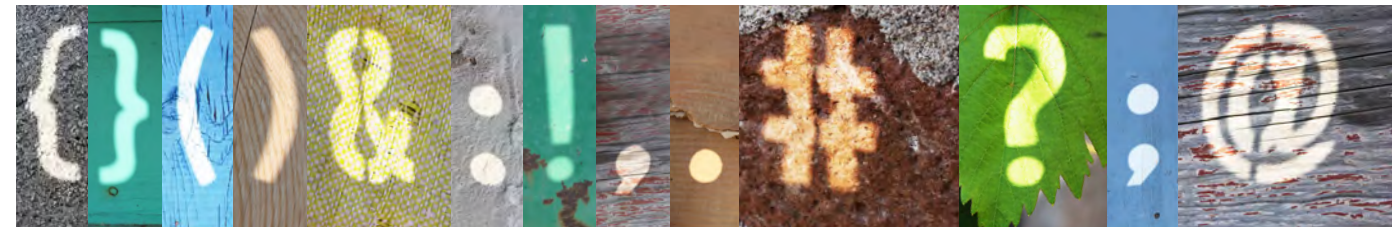
Yadsınamaz bir katman olarak Güneş
Yaz aylarında güneş, Yahşibey'e hükmeder. Yahşibey'de gün ortası
(12:00 -16:00) aşırı sıcakın etkisiyle yaşam durma noktasına gelir.
Bir tasarımcı gözüyle etrafı incelediğimizde; Yahşibey'in yalınlığı,
yaşamdaki yeterlilik duygusu buranın grafik tasarıma ihtiyas
duymadığı ortaya koymaktadır.

Yahsibey için bir yazı karakteri tasarlamak istedim.
Bu nedenle, Yahsibey'in doğal dokusu ile yakıcı güneşin birleştirdiği
bir yazı karakteri tasarladım. Güneşin yakıcı eziciliği tüm dokuları,
euleri, insanları ve doğayı adeta dağılmaktadır.

Font bu doğal olayların tümünü
gözlemleyerek ortaya çıkmıştır.

sesli harflerde diaqonal bir düzen izlenirken
sesiz harflerde ise dik bir kompozisyon izlenmiştir.

GÖKYÜZÜNDE BİR BÜ
BİTLİS'TE BESMİNAR
BİRİNİN GİLİZCE ALTI A
BİR ADETAĞA GÖLGE
ÜÇ KUSKAN ADİSESİ
BİRİYAZLIK, BİRİKİSLİK

Can yücel (MAL BEYANI)

YAHŞİRENKLER

*Konutlar kamusal alanlar, bahçeler, yeşil alanlar, duvarlar ve güneşin kavurucu etkisi...
Bu köyde renkleri ve dokuları her yere hakim ancak günlük yaşam içinde farkedilmeyen bir katman olarak algıladım.*

5/1

CHP

ALGIDA

CAMLI CA MLICA CA MLICA CA MLIC

Ait olduğu yere sahip çıkan bu dokular, buldukları yeri tüm özellikleri ile ayna gibi yansıtıyor. Dokuların belirgin özelliği stürüktürleri kadar renk kodlamalarıydı.

*İşe renklere göre sınıflandırdığım doku arşiviyle başladım.
Bu arşiv yoluyla köye hakim renklerin ağırlık oranlarını deşifre ettim.
İzlediğim yol üzerindeki belirleyici nesnelere birer kez fotoğrafladım.
Diğerlerine göre daha baskın olan bazı öğeleri örneğin uzun bir bahçe duvarını 2 ya da 3 kez görüntüledim.*

*Bu yolla Yahşibey Köyü'ne özel bir renk indeksi oluşturdum.
Grafik tasarımda sıkça kullandığımız pantone katoloğu niteliğinde olan bu indekste renkleri numara yerine isimleriyle kodladım. "Keçi Beyazı", "Minare Mavisi" gibi...*

Kuru Dal Sarısı

Kuru Yaprak Sarısı

Saman Sarısı

Naylon Sarısı

Zeytin Tanesi Yeşili

Zeytin Yaprığı Yeşili 1

Zeytin Yaprığı Yeşili 2 Çınar Yeşili

Dolma Yeşili

Direk Yeşili

Yamaç Yeşili

İncir Yaprığı Yeşili

İncir Yeşili

Karınca Çiçeği Turuncusu

Biber Kırmızısı

Gazoz Kırmızısı

CHP Kırmızısı

Kiremit Kızılı

Tay Kızılı

Zakkum Pembesi

Kız Pembesi

Hanım Mavisi

Deniz Mavisi

Minare Mavisi

Bihrat Mavisi

Gök Mavisi

Tabela Mavisi

Kapı Mavisi 1

Kapı Mavisi 2

Taş Grisi1

Taş Grisi 2

Taş Grisi 3

Gölge Grisi

Duvar Grisi

Çalı Grisi

İz Grisi

Keçi Beyazı

Sıva Beyazı

Minare Beyazı

YAHŞİRENKLER

0C 3M 4Y 2K
247R 236G 228B

Keçi Beyazı

1C 0M 0Y 3K
238R 242G 243B

Sıva Beyazı

0C 0M 0Y 0K
255R 255G 255B

Minare Beyazı

3C 10M 76Y 0K
242R 217G 84B

Saman Sarısı

0C 0M 80Y 0K
255R 244G 45B

Naylon Sarısı

6C 8M 45Y 0K
236R 211G 126B

Kuru Dal Sarısı

19C 30M 80Y 0K
194R 142G 63B

Kuru Yaprak Sarısı

5C 65M 95Y 0K
227R 86G 29B

**Karınca Çiçeği
Turuncusu**

3C 84M 87Y 0K
225R 52G 38B

Biber Kırmızısı

0C 100M 100Y 0K
226R 10G 22B

Gazoz Kırmızısı

5C 100M 90Y 0K
212R 13G 32B

CHP Kırmızısı

15C 75M 80Y 0K
191R 68G 50B

Kiremit Kızılı

26C 67M 92Y 15K
140R 69G 36B

Tay Kızılı

4C 95M 0Y 0K
211R 17G 108B

Zakkum Pembesi

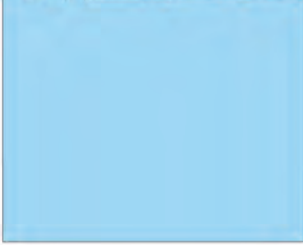
2C 55M 0Y 0K
229R 104G 155B

Kız Pembesi

35C 3M 0Y 0K
73R 187G 233B

Hanım Mavisi

53C 20M 15Y 0K
56R 137G 167B

Deniz Mavisi

100C 22M 0Y 0K
0R 106G 181B

Tabela Mavisi

100C 36M 0Y 0K
0R 91G 162B

Bihrat Mavisi

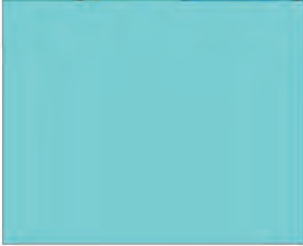
78C 33M 10Y 0K
0R 105G 154B

Gök Mavisi

49C 0M 19Y 0K
38R 176G 186B

Kapı Mavisi 1

100C 60M 0Y 0K
0R 66G 135B

Kapı Mavisi 2

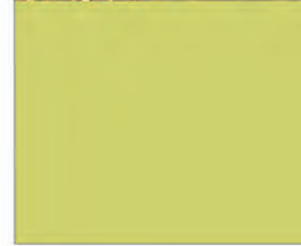
70C 0M 30Y 0K
0R 171G 175B

Minare Mavisi

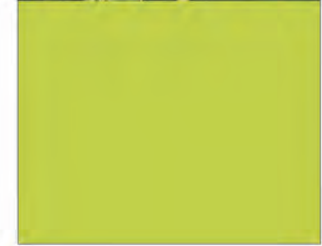
25C 10M 84Y 0K
173R 192G 80B

Çınar Yeşili

28C 5M 88Y 0K
172R 186G 54B

İncir Yeşili

75C 40M 100Y 16K
55R 82G 36B

**İncir Yaprağı
Yeşili**

41C 10M 100Y 0K
138R 162G 31B

Dolma Yeşili

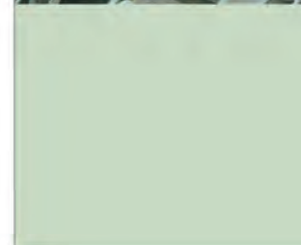
45C 4M 93Y 0K
122R 169G 49B

**Zeytin Tanesi
Yeşili**

22C 6M 26Y 0K
166R 194G 165B

**Zeytin Yaprağı
Yeşili 1**

65C 16M 55Y 11K
71R 138G 117B

**Zeytin Yaprağı
Yeşili 2**

YAHŞİRENKLER

52C 13M 68Y 0K
95R 148G 91B

Direk Yeşili

63C 31M 72Y 7K
73R 106G 72B

Yamaç Yeşili

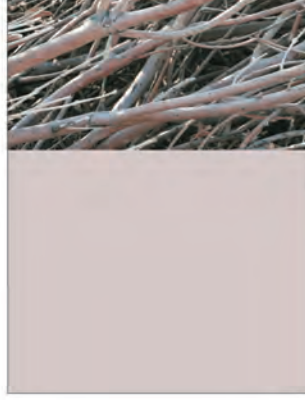
34C 30M 30Y 0K
133R 132G 134B

Yol Grisi

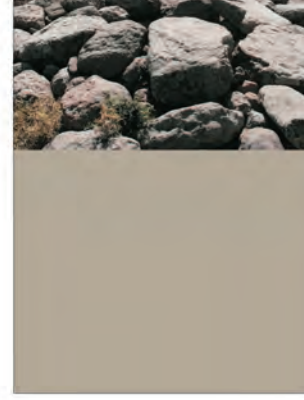
20C 24M 20Y 0K
185R 170G 174B

Çalı Grisi

32C 30M 40Y 10K
143R 133G 119B

Taş Grisi1

68C 61M 67Y 42K
59R 54G 57B

Taş Grisi 2

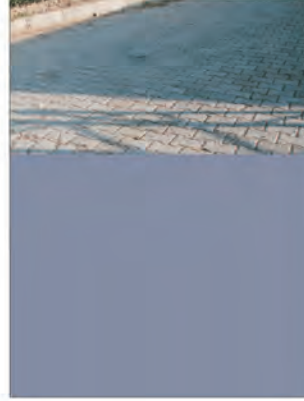
25C 40M 40Y 0K
163R 120G 112B

Taş Grisi 3

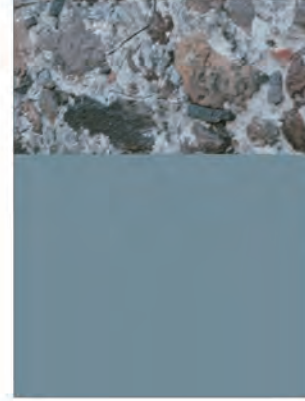
40C 30M 13Y 18K
92R 108G 129B

Gölge Grisi

65C 47M 41Y 2K
92R 110G 122B

Duvar Grisi

60C 53M 50Y 10K
76R 79G 83B

İz Grisi

ESTV Bilgilendirme Grafikleri

Yahşibey halkının günlük yaşamında sıradan olan, ancak bizler için dikkat çekecek nitelikte tercihler ve ifade biçimleri olduğunu gözlemledim. Kahvelerde okey ve iskambil yerine domino oynanması, motosikletlere takılan eğerler, markalı su şişesinde satılan koruk suyu gibi.

Bunlardan biri de, meyve-sebze satıcılarının ürünlerini özlü sözler kullanarak tanımlamalarıydı. *"Su gibi şifalı deniz börülcesi."* Bu ince zekanın Yahşibey'de mizahi gizli bir katman haline getirdiğini farkettim.

ESTV'de çalıştay boyunca sınırları ve kuralları önceden belirlenmiş bir alanı paylaşıyoruz. Emre Senan bu kuralları her çalıştayda hatırlatsa da, katılımcıların bir açıklamaya gerek duymaksızın bu kuralları tanımaları iyi olur diye düşündüm. Okuldaki bu eksikliği Yahşibey halkının kullandığı mizahi tutumla birleştirdim, ESTV bilgilendirme grafiklerini oluşturdum.

Serkan Avar

ARİF'E TARİF...

Çamaşılıarı makinaya at gari •

Gömleđni neyin 30'da yıka gari •

Çorabını, gazağnı 50'de yıka gari •

İç çamaşırlağnı 90'da yıka gari •

Çamaşıları sıktırive gari •

Hepiciđni güzelce ütüle gari •

GÖZÜ YÜKSEKLERDE OLANI
TENEŞİR PAKLAR

 **DÜNYAYI YESEN
DOYMAZSIN**

 **UMDUĞUNU DEĞİL
BULDUĞUNU YE**

melez

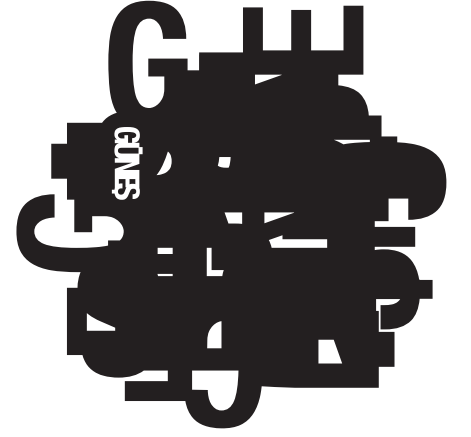
çözümler

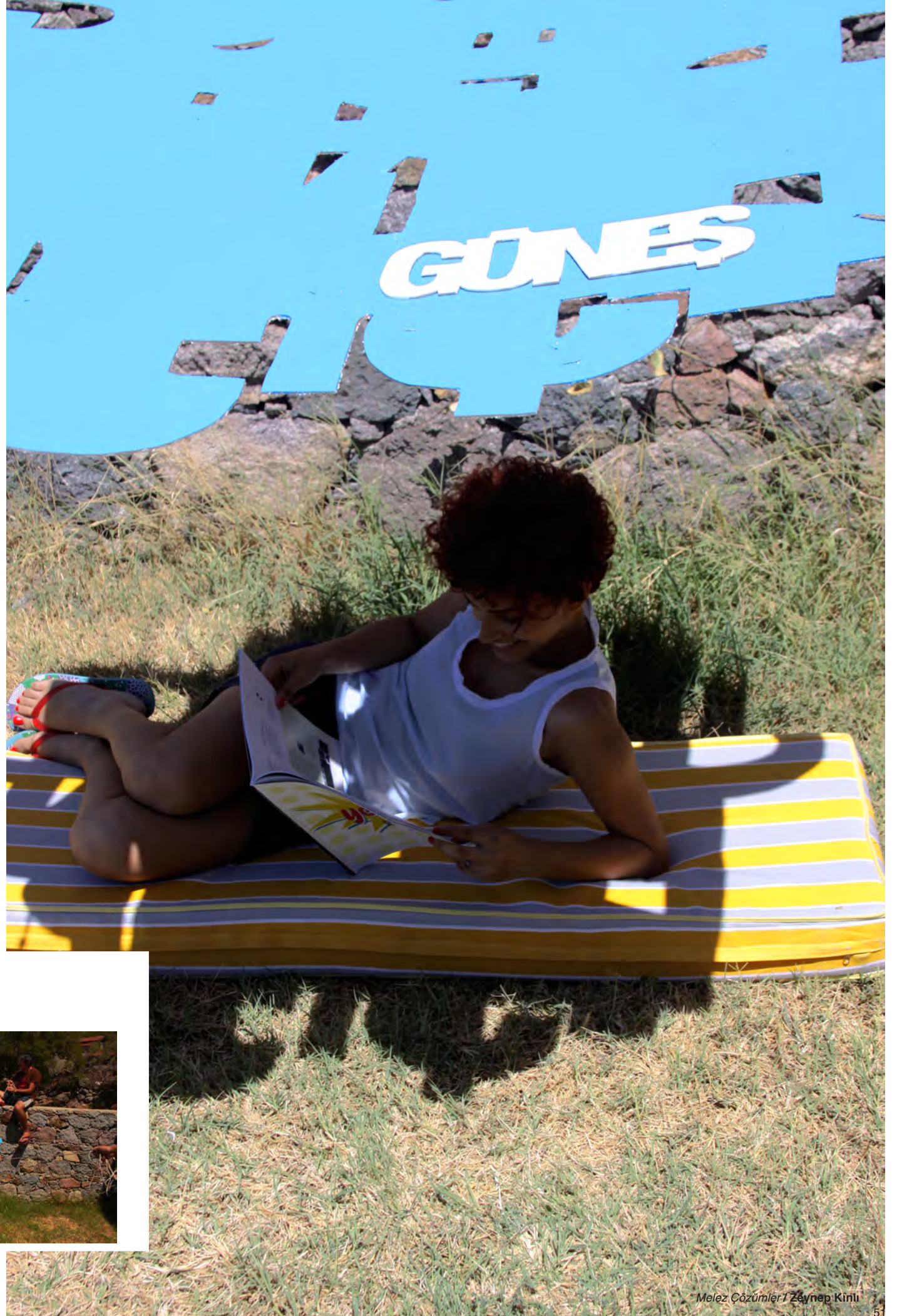
Yoksunluk ve yeterlilik kavramlarının burada işlemediğini gördük. Yahşibey'de karşılaştığımız birçok pratik çözüm köy halkının kullandıkları "şeyleri" yeniden işlevlendirmeleri yoluyla hayata geçmiş. Kent yaşamında bizi çevreleyen ve çoğu kez onlarsız yapamadığımız konforlardan arınmış olan bu yaşamda "şeyler" in bir araya getirilişi melez çözümleri andırıyor. Tasarım yeteri kadar, ihtiyaç duyulduğu kadarıyla var oluyor. Bir zeytinyağı tenekesi bacaya, bir ev kapısı bahçe çitine dönüşebiliyor, binek olan bir motorsiklete tıpkı bir at gibi eyer konulabiliyor... Bu köye özel melez çözümleri tespit ettim ve bir önerme olarak kendi nesnemi ürettim.

Yoksunluk ve yeterlilik kavramlarından yola çıkarak vardığım “melez obje” kavramının kapsamında bu güneşliği ürettim. Grafik tasarımın en önemli unsurlarından olan tipografik elementleri esas işlevleri dışında kullanarak onlara endüstriyel tasarım boyutu kazandırdım.

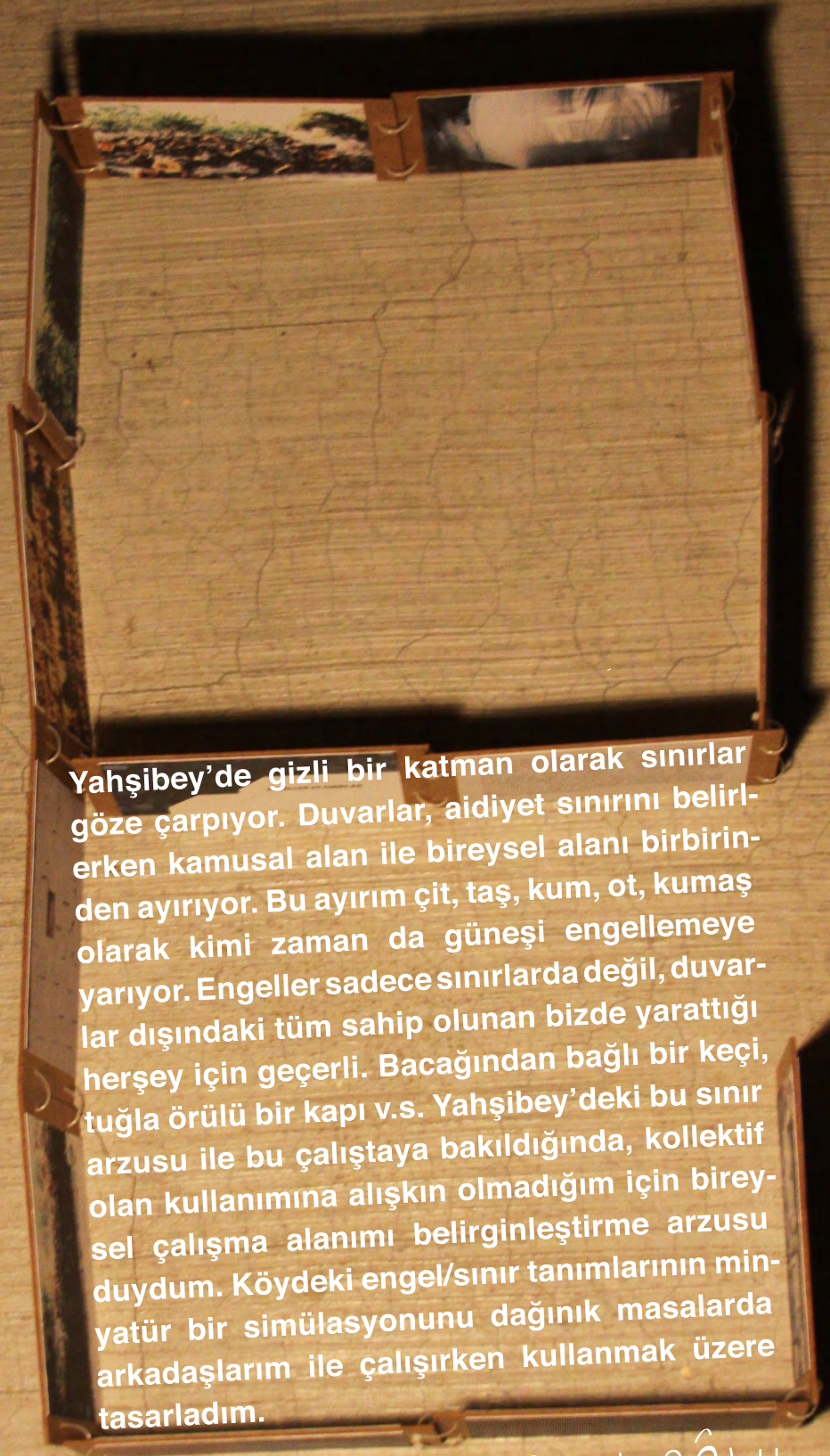

ENGELLER

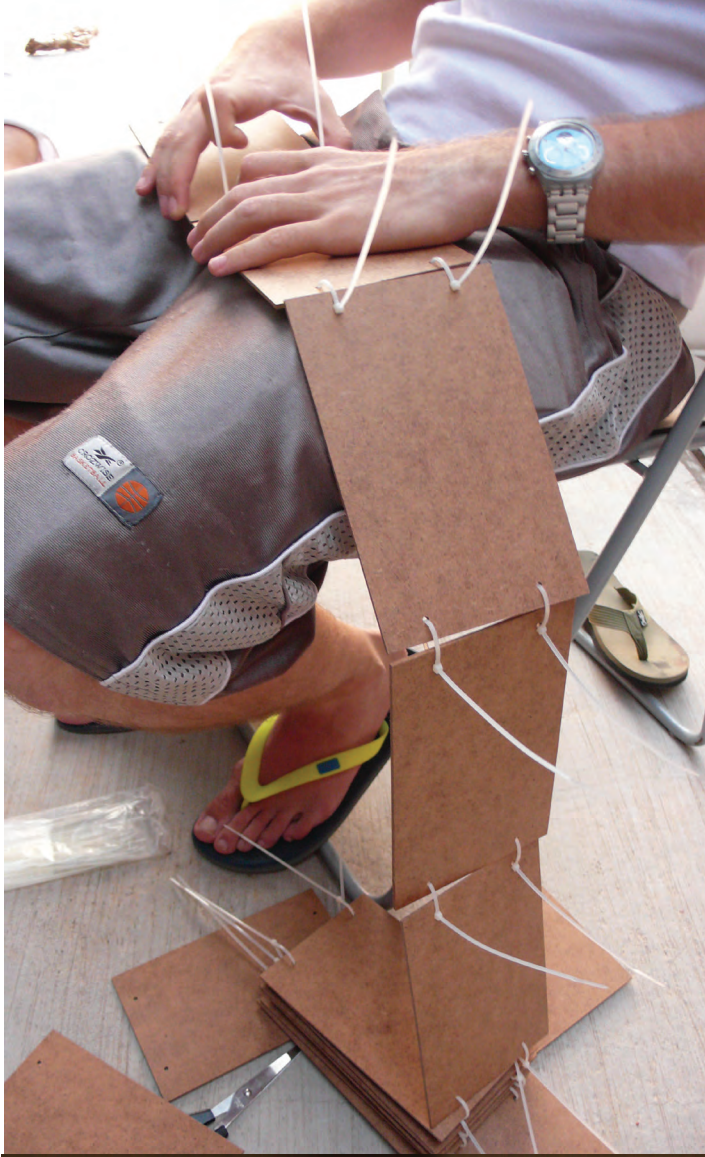
VE

SINIRLAR

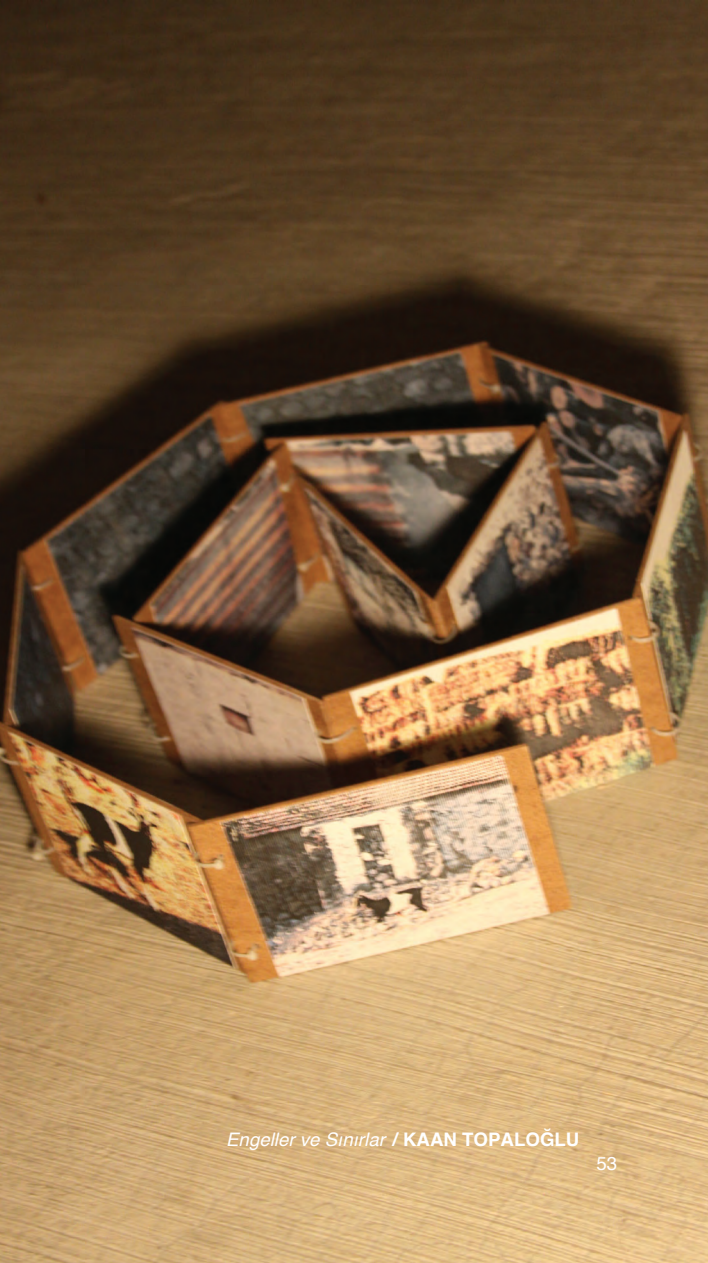

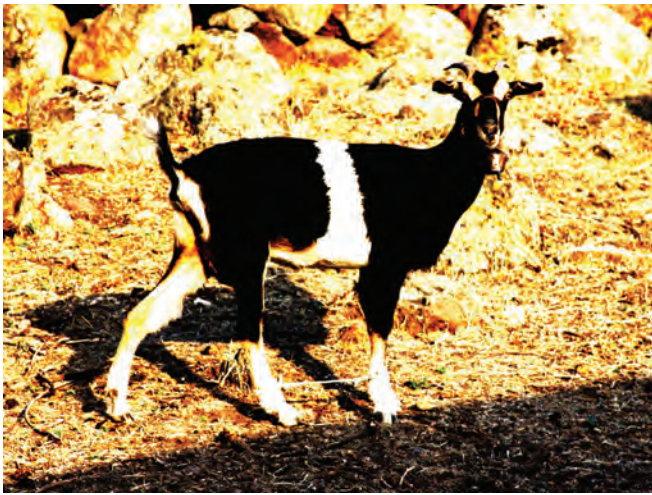
Yahşibey’de gizli bir katman olarak sınırlar göze çarpıyor. Duvarlar, aidiyet sınırını belirlerken kamusal alan ile bireysel alanı birbirinden ayırıyor. Bu ayırım çit, taş, kum, ot, kumaş olarak kimi zaman da güneşi engellemeye yarıyor. Engeller sadece sınırlarda değil, duvarlar dışındaki tüm sahip olunan bizde yarattığı herşey için geçerli. Bacağından bağlı bir keçi, tuğla örülü bir kapı v.s. Yahşibey’deki bu sınır arzusu ile bu çalışmaya bakıldığında, kolektif olan kullanımına alışkın olmadığım için bireysel çalışma alanımı belirginleştirme arzusu duydum. Köydeki engel/sınır tanımlarının minyatür bir simülasyonunu dağınık masalarda arkadaşlarım ile çalışırken kullanmak üzere tasarladım.

KAAN TOPALOĞLU

HAZIRLIK

ÇERİM

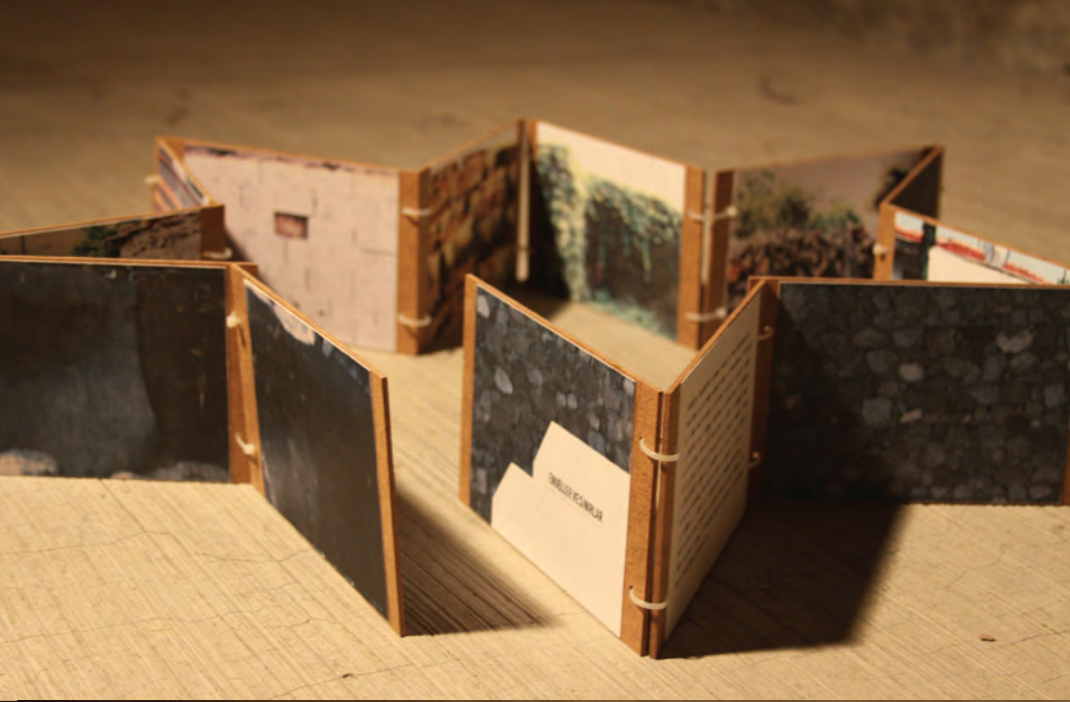
25. YAŞİBEY ÇALIŞTAYI / Görünmez Katmanlar

UYGULAMA

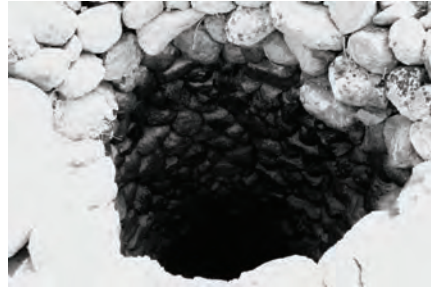

Yahşibey’de yıllardan beri süregelen kuraklık sebebiyle oluşan bir adet olan sonraki kuşaklara kuyu miras etme geleneği, ölüm ve yaşam olgularının ikisini de taşıyan bir terazi gibi karşımıza çıkıyor.

Her ailenin ölümlerinin ardından açtıkları bu hayratlar, sıtmalı “sarı su”ya karşı yöre halkının temiz su ihtiyacını karşılıyor. *Çıplak tepe, Palamutdağı, Kara Tepe ve Kavalık Tepe*’den gelen kaynak suları yaşamın devamlılığı için vazgeçilmez nitelikte.

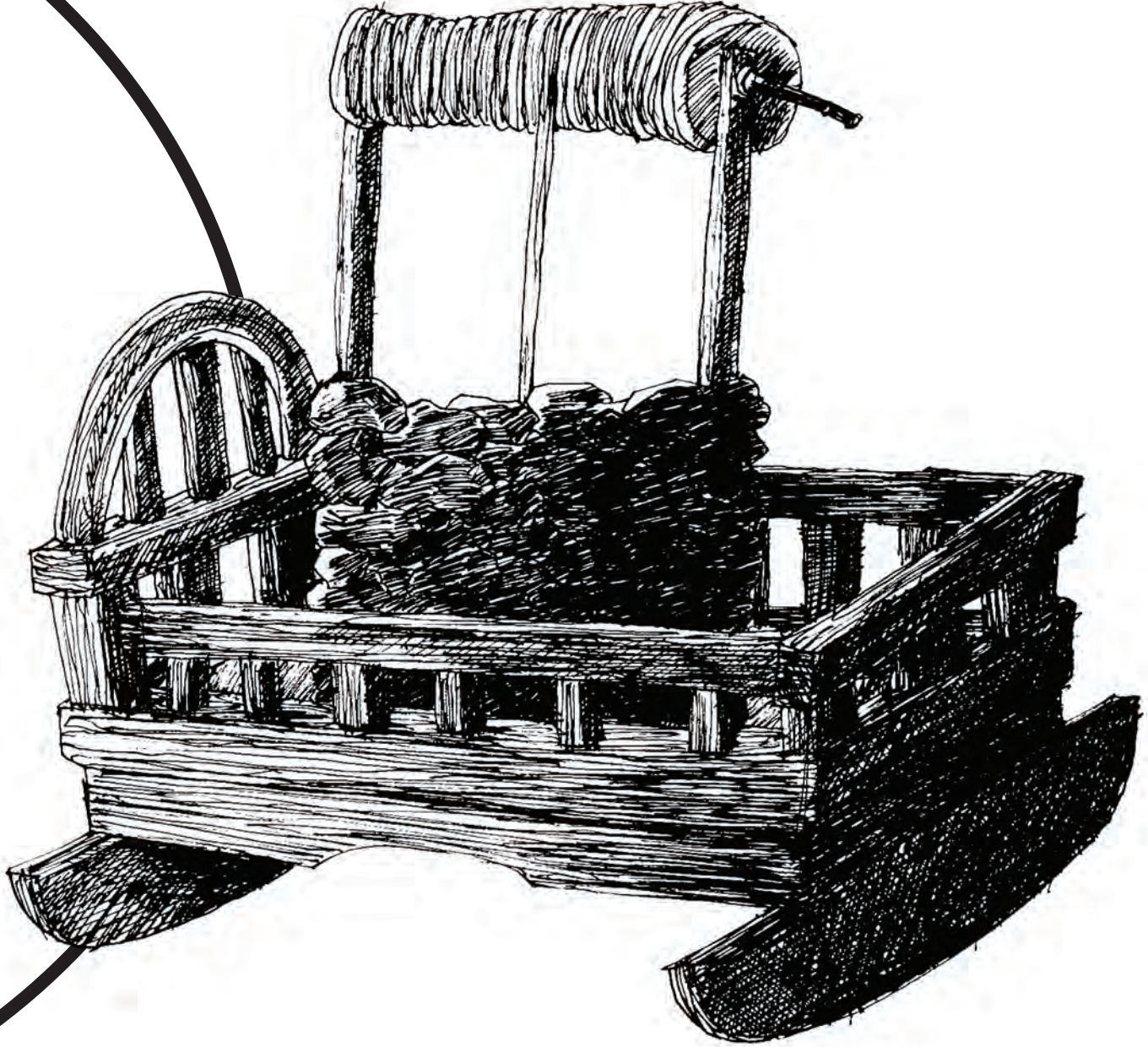

Varoluşun en önemli öğelerinden olan doğmak ve ölmek ikilemesi, kuyu ve mezarın toprağın kazılması nesneleşmesinden ortaya çıkan metafor, hissedilen ama görünmeyen katmanlar yaratıyor.

Kuyu, açılan bir çukurdan yaşamı başlatırken ve sürdürürken, mezar yine açılan bir çukur ile yaşamı nokt alıyor.

Periyodik Dönüşüm

Ölüm/Kalım

GİZLİ

MİLLİYETÇİLİK

Tüm Ege sahillerinde olduğu gibi yöre halkının Cumhuriyet Halk Parti’li, demokrat ve sol eğilimli olduğu varsayımı genel bir algıdır; ancak köyde yaptığım çeşitli sohbetler sırasında siyasi tercihleri ne olursa olsun çoğunluğun içlerinde gizli bir milliyetçilik barındırdığını gözlemledim. Özellikle bazı etnik gruplardan ve yakın geçmişimizde Yunan halkıyla yaşadığımız gerilimden ötürü ciddi bir öteki kavramının yerleşik olduğunu gördüm.

Bu köyde görünmeyen bir katman olarak milliyetçilik oldukça yaygın durumda.

İşimde ikinci etnik kimliğe yeterince değer vermeme ya da onu kontrol edebilme dürtüsünü çağrıştıran, yöre ağzından bir ifade bulmaya çalıştım:
“Buralar eskiden hep Yunanlık idi.”

Oluşturduğum üç boyutlu tipografik kurguyu gündönümü içinde birkaç kez fotoğrafladım. Günışığı kaybolup gölgeler yok olduğundabu sözün de hiçbir hükmünün kalmadığını ve günümüzde artık geçerliliğini yitirmesi gerektiğini ifade ettim.

BURALAR

HEP YUNAN

ESKİDEN

NLIK İDİ

KEEP CALM AND CARRY ON

II. Dünya Savaşı'nın başlarında İngiltere Hükümeti tarafından halkı motive etmek amacıyla tasarlanmış olan *"Your Courage, Your Cheerfulness, Your Resolution Will Bring Us Victory"* sloganlı afiş, o zamanlar kullanılmasa da, 50 sene sonra, ekonomik krize karşı motto haline gelip meşhur olmuş, 2000'li yıllardan itibaren, Milton Glaser'ın *"I Love NY"* örneği gibi fenomen hale gelip, çeşitlemeleri üretilmiştir.

İstanbul'dan Yahşibey'e geldiğimde dikkatimi en çok çeken şeyin, hareketsizlik ve sessizlik olması ve bu sessizliği en baskın şekilde sekteye uğratan şeyin ezan sesinin olması itibarıyla "Keep Calm and Carry On" ve bu cümlelerin tam ters ve ironik hali olan "Now Panic and Freak Out" şeklindeki cümle kalıbını "Keep Calm and Listen to Ezan" şeklinde modifiye ederek, bu katmanı ortaya çıkarmaya çalıştım.

**KEEP
CALM
AND
CARRY
ON**

Based on an original British WWII poster. Tea Towel made by Lark. www.larkmade.com

**KEEP
CALM
AND
LISTEN TO
EZAN**

**NOW
PANIC
AND
FREAK
OUT**

YAHŞI-25'DEHAYAT

EST

YAHŞİBEY TASARIM ÇALIŞMALARI
TİM MÜHÜRAN USTA TASARIMCILARI
VE TASARIM ÖĞRENCİLERİNİ BİRARAYA
GETİREN, KAR AMACI GÜTMEN
ULUSLARARASI BİR PROJEDİR.

BURADA ÖĞRENCİLER HİÇBİR ÜCRET
ÖDEMEDEN USTALARILA BİRLİKTE
ÇALIŞIRLAR, YASARLAR VE ÜRETİRLER.

ÖĞRENCİLERİMİZİN ÇALIŞMALARINI
İZLEMEK İÇİN SUNUM GÜNLERİNDE
ARALARINA KATILABİLİR VEYA
www.yahsiworkshops.com
SİTESİNİ ZİYARET EDEBİLİRSİNİZ.

YAHŞİBEY TASARIM ÇALIŞMALARINI
EMRE SENAN TASARIM ÇEKİRTEKİ
TARAFINDAN YÜRÜTÜLMÜŞTÜR.

EMRE SENAN TASARIM YAKFI VE
ÖĞRENCİLERİ YAHŞİBEY KÖYÜ
SAKINLERİNE YÜREKTEN TESERÜR
EDERLER.

YAHŞİWORKSHOPS IS AN
INTERNATIONAL
NON-PROFIT PROJECT, AIMING TO
GATHER DESIGN MASTERS AND DESIGN
STUDENTS.

HERE THE STUDENTS AND THE PROJECT
LEADERS WORK, DISCUSS AND LIVE
TOGETHER DURING THE WORKSHOP
PERIOD WITHOUT PAYING ANY FEE.

IF YOU WANT TO LEARN ABOUT THE
WORKSHOP PROCESS YOU CAN JOIN US
AT THE PRESENTATION DAYS OR VISIT
www.yahsiworkshops.com.

YAHŞİWORKSHOPS ARE SPONSORED BY
EMRE SENAN DESIGN FOUNDATION.

EMRE SENAN DESIGN FOUNDATION
AND THE STUDENTS THANK TO YAHŞİBEY
VILLAGE PEOPLE.

ON GOING WORKSHOP:
YEŞİM DEMİR (GMK Adına)
TASARIM ÇALIŞMASI SÜRÜYOR

YAHŞİBEY DESIGN
WORKSHOPS
yahsiworkshops.com

